

Byen som slikker sine sår med rutine

Det er dramatisk mens det pågår, under de årlige 1. mai-opptøyene. Gatene i Kreuzberg omdannes i noen timer under Valpurgis-natten med påfølgende døgn til noe som minner om en krigsskueplass. Hundrevis av unge voldsmenn kjemper med brostein og flasker mot tusener av armerte politisoldater. Handlingsforløpet er forutsigbart fra år til år, og virker nesten forretningsmessig. Vandalene bygger barrikader, plyndrer butikker og setter biler i brann. Politiet rykker frem i formasjon støttet av sitt artilleri, det vil si vannkanoner. Vi andre opplever ungdommenes aksjoner som ren ødeleggeslyst.

Men så fort det er over, slikker Berlin sine sår med nesten dagligdags rutine. Opp gjennom historien har denne byen vært gjennom

så mangt, som kan få disse gateslagene til å virke som et pust i sidet. I disse dager for 57 år siden, pågikk de forrykende sluttkampene om Berlin i de samme gatene. TV-stasjonen XXP viste samme kveld timelange sovjetiske dokumentaropptak fra Den røde armés seierrike fremrykning mot Det tredje rikets maktsenter. Hardest motstand gjorde det beryktede SS-Regiment Nordland, fremgikk det av kommentarene. Der kjempet mange norske frontkjemper for Der Führer i rikets siste dager. Noen av dem falt en av de første maidagene i 1945, under et utbruddsforsøk i Friedrichstrasse, omtrent der hvor McDonald's hamburgerrestaurant holder til i dag.

Her finnes selvsagt ingen sammenheng med de omtalte opptøye-

ne, annet enn at du beveger deg på det totalitære voldsregimets historiske spor, uansett hvor du trår i sentrum av denne byen. Det gir nesten alt som skjer her en egen følsomhet, men også nøkternhet og flegma. Jeg kjørte en tur forbi Oranienplatz morgenen etter 1. mai, og observerte glassmestrene, forsikringsselskapenes og renholdsverkets folk. Ingen av dem svikter når det gjelder. I fred og ro kostet og plukket gatefeierne ølbokser, brennevinsflasker og knust vindusglass. Disse herrnene i orange verneklær vet at det blir enda mer søppel i juli, når den årlige tekno-orgien «Love Parade» skal rase gjennom sentrum igjen, med hundretusener av hyppede deltagere fra hele kontinentet.

Heller ikke denne mer fredelige happeningen vekker særlig fryd

blant vanlig folk, som vet at det er de som til slutt må betale for opprydningen. Men Berlin er åpen arena for alle, og slik skal det vel være her i Europas frilynte hovedstad, der overborgermester Klaus Wowereit forkynte sin homofile legning med de legendariske ord «Und es ist auch gut so». Det er bra slik.

Det er hensynet til ytringsfriheten som gjør at domstolene hvert år godkjenner høyre-radikale oppmarsjer, stikk i strid med all folkelig logikk. Dermed tvinges politiet til å utkommandere en mannskapsstyrke som tallmessig tilsvarer noe bortimot det norske forsvarrets stående beredskap. Alt for å hindre blodige sammenstøt med venstre-radikale motstandere.

Men vandalene har knapt noen politisk ideologi. - Berlin må dø for

at vi kan leve. Slik formulerte en beruset, «revolusjonær» anarkist sin misjon i mikrofonen til en lokal TV-stasjon midt under kampens hete. Det hører med til historien at mange av kneipene langs ruten alt tidlig på ettermiddagen var utsolgt for øl. Antagelig ville det bidratt til rolligere gemytter og noe mindre ødeleggelser dersom vertskapet hadde holdt kranene stengt i noen timer mens opprørerne varmet opp. Men også skjenkefriheten er en del av Berlins grenseløse romslighet. Det er bare butikkenes åpningstider som ikke er omfattet av noen som helst liberalitet. Her råder nemlig fagforeningsmakt.

I Berlins Røde rådhus har de røde, det vil si sosialdemokrater og eks-kommunister, styrt i over hundre dager nå. De hadde lovt å dempe

Stip. Nr. 970'02

BERLIN

På dagsordenen

Aasmund Willersrud

AASMUND WILLERSRUD